

У наш час люди багато подорожують далекими країнами у пошуках нових вражень. Досить часто при цьому не помічаючи цікаве чи незвичайне, що знаходиться поруч.

Усі чули, мабуть, про знамениті Софіївський парк в Умані та «Качанівку» на Чернігівщині. Але мало хто знає, що на території Рівненщини також знаходиться пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення – Гощанський дендропарк.

Саме сюди вирушила для дослідження історії пам'ятки учениця 8-Б класу нашої гімназії Усманаєва Дарина в рамках Всеукраїнської акції «SOS – історична пам'ятка: досліджуємо та зберігаємо разом».

Написав Микола Олександрович
Понеділок, 11 квітня 2016, 17:28

До цього парку Дарина навідується часто, оскільки приїжджає в гості до бабусі і вони люблять тут відпочивати. Навколишня краса і тішить, і засмучує дівчину, тому що про колишню красу парку мало що нагадує.

За даними польського історика Афтаназія, парк виник наприкінці XVIII століття у маєтку графа Станіслава Костки Ленкевича. Його небога Октавія вийшла заміж за Михайла Валевського з Тучина. Поміщики Валевські та їх садівники в 40-х роках XIX століття окультурили парк, який займав 15 гектарів.

Більша частина парку мала ландшафтне планування. У ньому було мало прямих алей, а більше звивистих стежок та доріжок. На галявинах, де колись відпочивали господарі парку, дерева висаджені групами. Одиночні дерева висаджені посередині галявини або скраю певної групи, чим підкреслюється їх особливість, цінність.

Всього в парку росте 51 вид унікальних дерев, серед них мало поширені або рідкісні, багато вікових. Наприклад, дуб з пірамідальною кроною, батьківщина якого Північна Америка; софора японська – схожа на білу акацію, тільки без колючок.

У парку ви побачите дерево динозаврів та дерево кохання – загадкове гінкго. Гінкго дволопатеве – нащадок буйних лісів третинного періоду, його ще називають «більоба – жива закам'янілість». У 1754 році дерево було завезене в Україну і прижилося в Гощі. У японців та корейців гінкго вважалося священним деревом з цілющими властивостями. Воно не горить у вогні.

Із початку XX століття і до 1939 року парк належав монастирю. До наших днів збереглася лише четверта частина від площі старовинного парку (близько 3 гектарів), бо частина землі відійшла під територію сучасного стадіону, плодового саду та скверу військової частини.

На пам'ять про власників парку, поміщиків Валецьких, історія залишила садибу англійського типу. Це пам'ятка палацового модерну в резиденціальній архітектурі Волині XX століття. Садиба нагадує швейцарське шале. Вона пережила багато власників. Із 1978 року тут знаходиться центральна районна бібліотека. На жаль, не зважаючи на те, що такий тип садибної споруди на території України зустрічається вкрай рідко, і парк, і саме шале давно занепали і заросли чагарником. Історична пам'ятка потребує реставрації. Після проголошення незалежності у садибі планувалося створити музей, але коштів на це не знайшлося.

У будь-яку пору року Гощанський парк та старовинний маєток у його глибині є своєрідним та неповторним видовищем, вартим уваги відвідувачів. Хочеться вірити, що ця історична пам'ятка не залишиться без уваги та допомоги, і в недалекому майбутньому стане окрасою туристичних маршрутів Рівненщини.

За матеріалами, підготованими Усманаєвою Дариною, ученицею 8-Б класу

Написав Микола Олександрович
Понеділок, 11 квітня 2016, 17:28

